Vrijdag 6 December 1946

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

63ste Jaargang No. 4980

mentsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad
Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie Paulus Drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad, tel. 38

De Gaulle komt op?

Truman moet oplossen.

Harde woorden van Nehru.

FRANSE PARTIJEN ZOEKEN EEN OPLOSSING.

Tegelijkertijd met het besluit van de M.R.P., Bidault als candidaat te stellen tegenover Thorez, maakten de radicaal-socialisten onder leiding van Eduard Herriot bekend, dat zij zich zouden onthouden van stemming op Bidault. Hierdoor werd Bidault reeds voor een stemming verslagen, daar hij geen kans heeft om de noodzakelijke 310 stemmen te bereiken. Waarschijnlijk zal de vergadering van de Assemblée verdaagd worden tot a.s. Dinsdag, terwijl de partijen ondertussen een oplossing zullen zoeken in de ontstane impasse. De communistische partij zeide, dat Thorez zich terug zou trekken als candidaat voor het interim premierschap. Volgens de M.R.P. zou Bidault om uitstel van de vergadering vragen tot hij de tijd gehad zou hebben de text van zijn programma aan de partij-leiders uit te leggen. (Parijs, (AP) 5.12).

EDUARD HERRIOT.

Uit Parijs wordt gemeld dat Herriot benoemd werd tot lid van de Academie Française" (Parijs 5 Dec. (AP)).

TOESTAND IN FRANKRIJK.

De toestand in Frankrijk is niet duidelijker geworden, daar gisteren Bidault niet genoeg stemmen haalde voor de verkiezing van tussentijds president van Frankrijk. De stemming leverde voor hem 240 stemmen op, terwijl hij 310 moet halen. De formatie van een nieuw gouvernement schijnt nu werkelijk onmogelijk. Men wacht de stemming van het volk af in de verschillende departementen. Men beziet de mogelijkheid om de functie van president van kamer te combineren met die van het presidentschap van Frankrijk voor de tussentijdse regering, de officiële benoemingen volgen dan medio Januarie. (Parijs, 6 Dec. (AP)).

INTERVIEUW MET NEHRU

In een onderhoud met de leider der Indiërs verklaarde deze leider, dat hij van mening is dat zij in staat zijn hun eigen problemen op te lossen. „Des te eerder de Engelsen ons land zullen verlaten", meende hij, „des te eerder ook zullen we een oplossing vinden voor onze problemen". (Londen, 6 Dec. (AP)).

MEXICO.

De afvaardiging uit Argentinië, om de inauguratie van president Aleman mee te maken, legde gisteren een krans op onafhankelijkheids monument van stad Mexico. (Mexico, 6 Dec.)

DE GAULLE TREEDT OP.

De kranten melden, dat de Gaulle een onderhoud zou gehad hebben met Herriot om een spoedige oplossing te vinden in de huidige crisis.

De Gaulle zou geen bezwaar hebben dat hij genoemd wordt als eventueel president. (Parijs, 6 Dec. (AP)).

BOMAANSLAG.

In Den Haag kreeg iemand, die Frans Boer zou heten een Sint Nicolaas cadeau met een bom erin verborgen. De echtgenote van de Boer werd zwaargewond, terwijl de reer de Boer zelf gedood werd.

Wie is deze de Boer, zou het Peike de Boer zijn. Den Haag (AP) 6 Dec.)

ONDERGRONDSE BEWEGING IN POLEN.

Het militaire gerechtshof te Poznan veroordeelde 12 mannen ter dood, onder beschuldiging van deelneming aan een Poolse militaire organisatie, die tot doel heeft de huidige provisionele regering met geweld omver te werpen. De rechtbank te Katowice veroordeelde 3 mannen ter dood onder een soortgelijke beschuldiging. (Warschau (AP) 5.12).

AZERBEIDSJAN WAARSCHUWT IRAANS PREMIER.

De radio van Moskou deelde mede dat Azerbeidsjan een waarschuwing gericht heeft tot de Iraanse premier, waarin gezegd wordt, dat het zenden van troepen naar Azerbadjan een oorlogsverklaring betekent aan een democratische beweging. De uitzending gaf de text van een telegram van Shabestari, president van de Provinciale Raad van Azerbeidsjan gericht aan premier Quavam. Deze had aangedrongen op het zenden van troepen naar Azerbeidsjan om toezicht te houden bij de verkiezingen. (Londen, (AP) 5.12).

TRUMAN SPREEKT ZONDAG OVER DE STAKING.

President Truman besloot binnen enkele dagen een radiorede tot de Noordamerikaanse natie te houden waarin hij een beroep zal doen op de mijnwerkers om weer aan de arbeid te gaan. Ingelichte kringen zeiden dat de president reeds enige tijd van plan was een rede te houden over de nadelige gevolgen van de kolenstaking op de economische toestand van het land. Hij had echter gewacht op de uitslag van het proces tegen Lewis. De Congresleden oefenden na het eindigen van het proces hernieuwde druk op hem uit om een beroep op de mijnwerkers via de radio. Later werd door secretaris Ross bekendgemaakt, dat de president Zondag gedurende 20 minuten zal spreken over de kolenstaking. (Washington, (AP) 5.12).

PROTEST GRIEKSE VETERANEN.

De organisatie van Griekse oorlogsveteranen maakte in een resolutie aan de Verenigde Landen bekend, dat de leden van deze vereniging alle geallieerde medailles en decoraties terug zouden zenden als protest tegen de weigering door de Grote Vier van de Griekse nationale eisen. De veteranen zullen de decoraties samen met en krans op het graf van de onbekende soldaat neerleggen in een publieke ceremonie, die Zondag plaats vindt. (Athene, (AP) 5.12).

HINDUS EN MOSLIMS WORDEN HET NIET EENS.

Uit Londen wordt gemeld dat de Britse regering er nog niet in geslaagd is, de besprekingen tussen Hindus en Moslims over de onafhankelijkheid van Indië, over het dode punt heen te helpen. De leiders van beide partijen werden niet samengeroepen voor een conferentie aan de ronde tafel. In plaats hiervan zullen de leden van de cabinetsmissie en Onderkoning Wavel morgen de verschillende leiders afzonderlijk spreken. (Londen, (AP) 5.12).

DE GAULLE: Moet hij de oplossing brengen?
TRUMAN: Moet hij het verlossende woord spreken?

GRIEKSE AANKLACHT TEGEN NABUREN.

Griekenland diende een document in bij de Veiligheidsraad over de guerrilla beweging tegen het land, die een belangrijke steun ondervindt van de noordelijke naburen, inzonderheid van Joegoslavië. Albanië en Bulgarije worden eveneens direct betrokken bij de grensincidenten veroorzaakt door de gewapende benden. Tevens wordt een beroep gedaan op de Verenigde Naties ten einde deze quaestie ter plaatse te onderzoeken.

Na de aanklacht tegen de naburige landen verklaart het document dat indien de toestand niet direct wordt aangepakt, de internationale vrede gevaar loopt verstoord te worden.

In de specifieke aanklacht werden de volgende beschuldigingen gedaan:

1. Dat groepen mannen in het buitenland georganiseerd en getraind worden en daarna binnen Griekenland gezonden worden voorzien van opdrachten en wapenen.

2. Dat groepen of afzonderlijke leden van deze benden de grens kruisen onder bescherming en geleiding van de grensautoriteiten van de naburige landen.

3. Dat vluchtelingen van het Griekse gerecht en anarchisten in het buitenland worden verzorgd en aangespoord om hun afbrekende activiteit binnen Griekenland voort te zetten.

Het document verklaart vervolgens dat de Griekse regering het bewijs heeft dat de guerrilla activiteit aan de Noordelijke grenzen de officiële steun geniet van Joegoslavië. Eveneens dragen Bulgarije en Albanië een soortgelijke verantwoordelijkheid. De Griekse afgevaardigde Thanassis Achnides diende de aanklacht in ten behoeve van Premier Thaldaris, die op weg is naar New York, om de zaak persoonlijk aan de Veiligheidsraad voor te leggen. Achnides zeide dat de Griekse regering de aandacht wenst te vestigen van de Veiligheidsraad op de dringende noodzaak van een onderzoek ter plaatse.

Op deze wijze zullen de ingediende beschuldigingen op officiële wijze bevestigd worden, waarna in een oplossing van de quaestie kan worden voorzien (Lake Success, (AP) 5.12).

het nieuws van vandaag

In Frankrijk gaat het toneelspel verder. Eerste bedrijf was verkiezing van een voorzitter voor de kamer. Het werd Vincent Auriol de socialistische candidaat.

Het tweede bedrijf werd al interessanter. Men moest een tussentijdse president gaan kiezen. Men kwam bijeen en de communist Thorez kwam er niet. Nu begon gisteren het derde bedrijf, Bidault de leider van de M. R. P. had zich candidaat gesteld, doch het liep helemaal mis in dit bedrijf. Herriot, een oude rot in de politiek, sinds 1905 is hij al in de politiek, nam de verantwoording op zich om er voor te zorgen, dat Bidault helemaal viel. Hij had veel te weinig stemmen. Herriot weet, wat hij kan doen. Men kent hem als tegenstander van Poincaré en als de bestrijder van Laval in diens politiek t. o.z. van Italië in de dagen, dat Italië op „vreedzame" wijze Abbesinnië wilde binnen rukken.

Wat nu gezongen? Auriol stond natuurlijk op, om een ernstige speech te houden, dat was te verwachten en de kamer van Frankrijk bekend om de rumoerigheid, zal wellicht niet eens goed geluisterd hebben. Het spel gaat verder. Doch laat men niet vergeten het is mogelijk, dat gelijk dat in oude treurspelen al reeds geschiedde ineens de oplossing komt, de „Deus ex machina". Hoe dat zou kunnen? Wel weet men niet meer dat er nog iemand in Frankrijk is, die op de handen gedragen wordt, weet men niet, dat zijn woord van een ontzaggelijke importantie is, weet men niet meer dat er nog een de Gaulle is in Frankrijk, die misschien de oplossing kan brengen? We gaan niet zo ver om de woorden, die zo zuur klonken te onderstrepen, als zou de Gaulle aspiraties hebben, om een Napoleon te worden. De oude generaal die deze woorden sprak lijdt misschien aan de ziekte, die men noemt „jalousie de metier?"

Doch indien men het niet eens wordt in Frankrijk wat dan, het volk is ongeduldig de situatie is nog niet zo goed." Er rijden op Curaçao bijkans meer auto's als in Parijs" zei ons iemand, die Parijs zag enkele weken geleden.

Misschien mag men het ook als een beetje meedoen in de politiek beschouwen, dat de beroemde „Acedemie Française" gisteren, en nu juist gisteren, besloot om Herriot onder de onsterfelijke leden op te nemen. De „Acedemie Française" is niet zo glorierijk uit de oorlog gekomen. Er gingen stemmen op „om dat instituut maar op de te doeken", daar men zijn nationale taak in deze voor Frankrijk zo verschrikkelijke tijd niet ten volle begrepen had.

We wachten af. De Gaulle heeft macht, hij sprak tegen de nieuwe grondwet en dat had al een geweldige uitwerking, wat zal hij nu doen?

In Amerika moet Truman het verlossende woord spreken in de mijnwerkersstaking. Hij schijnt echter eerst even „de kat uit de boom te willen kijken" en ofschoon men moord en brand schreeuwt, als zou de staking het hele nationale leven in ogenblikkelijke groot gevaar brengen wacht hij rustig tot Zondag. Hij schijnt op Curaçao geweest te zijn en kent het spreekwoord „soppi purá ta sali salu."

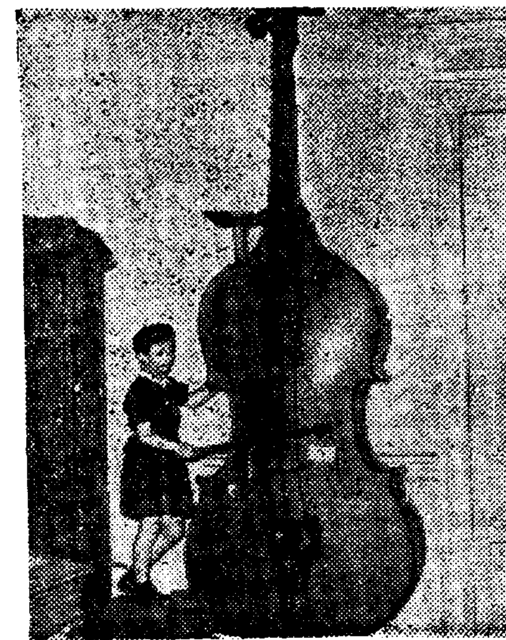
Sint Nicolaas de echte 6 Dec.

Vandaag viert heel de Kerk het feest van Sint Nicolaus bisschop en belijder. Dit is de echte Sint Nicolaus. Gisteren op de weg rond het Schottegat kwamen twee Sinterklazen elkaar tegen, de één beweerde van de ander, dat er namaak in het spel was, we kunnen u verzekeren dat ze beide niet zuiver waren.

Sint Nicolaus is gestorven eeuwen geleden, het grillige spel van de volkssympathie heeft hem uitgekozen in ons land en ook hier op Curaçao als de man, die bij uitstek de kinderen liefheeft.

De aanleiding hier toe is wel het feit, dat ook door het brevier verhaald wordt, dat hij heel zijn vermogen binnen wierp in een huis waar drie meisjes met de zedelijke ondergang bedreigd werden. Hij was helemaal niet in Spanje werkzaam, doch hij was de Bisschop van een stad in Klein Azië, in Myrna, waar hij ook begraven werd, toen echter tijdens de oorlogen met de Turken de kans bestond dat men zijn graf zou schenden hebben de kooplieden hem naar Bari in Italië overgebracht. De zeelieden hielden van hem, daar hij eens tijdens een storm de golven tot bedaren wist te brengen.

In de latere eeuwen bezochten de Hanzevaarders ook Italië en

Een vergissing van Sint Nicolaas. De viool is te groot.

Bari, ze hoorden van de patroon der zeelieden en namen zijn naam naar Nederland mee, zo kwam Sint Nicolaus voor de eerste maal in Nederland. Een stad als Amsterdam koos hem, als zeestad, tot patroon, hij de beschermer der zeelieden.

We zullen ons niet verder verdiepen in folkloristische studiën over het ontstaan van de peperkoek, we willen slechts nog wijzen op het toneelspel van Henri Gheon, waar de geloofscrisis van de moderne mens, die niet kan aannemen dat er een bovennatuur zou zijn wordt uitgebeeld, in zijn stuk „De man die Sint Nicolaus gezien had".

De Kerk bidt vandaag, dat we door de voorspraak van de H. Nicolaus bespaard mogen blijven van de vlammen der hel, waarvan Christus toch zo duidelijk heeft gesproken, maar waar zo weinig mogelijk over wensen te spreken.

Dat geve Sint Nicolaus.

HOGE FUNCTIE VOOR DR. VAN MOOK.

Maandag heeft Dr. van Mook het Opperbevel over het Nederlandse Leger en vloot in Indië aanvaard. (Aneta).

Rondom de verenigde volken II

Wat de New Yorkers er van denken.

Mr. A.S.O. von Saher te New York schrijft ons:

New York staat sceptisch tegenover de vergaderingen van de Verenigde Volken. Daarvoor verstaan verschillende motieven.

Men heeft in de eerste plaats het gevoel, dat de kansen op welslagen niet te groot zijn. Dat is meer gevoel dan wetenschap.

Het bleek al dadelijk bij de opening van de algemene vergadering. De afgevaardigden trokken en een lange rij van auto's naar een officiële ontvangst ten stadhuize. De New Yorkers voelt in het algemeen veel voor optochten van deze aard en heeft er wat voor over om er naar te kijken. Nog nooit is er zo een gebrek aan publieke belangstelling geweest. De voorzitter van de algemene vergadering de Belgische minister Spaak vond het zelfs nodig om hiervan in zijn toespraak ten stadhuize nadrukkelijk melding te maken.

De pers ruimt aan de besprekingen niet te veel plaats in. De belangstelling was en blijft matig. Dit is niet toe te schrijven aan een algemeen tekort aan belangstelling voor internationale zaken. Die is er in voldoende mate.

Noordamerikanen hebben een merkwaardig gevoel voor de kansen op succes die iemand of groepen hebben. Verwacht men succes dan is er belangstelling. Verwacht men geen succes, dan is er geen belangstelling. New York is dus sceptisch.

Er zijn een aantal argumenten van ondergeschikte betekenis, die echter uiteindelijk toch een rol spelen, als het er op aankomt om de houding van de New Yorkers te bepalen. Er begint hier hoe langer hoe meer het gevoel op te komen, dat de Verenigde Staten eigenlijk bekocht zijn op internationaal gebied. In oorlogstijd brachten men zonder aarzelen grote offers. Iedereen werkte mede om de oorlog te winnen, na de oorlog stond men wederom gereed voor de hulpverlening. De Staat en particulieren brachten enorme offers. Om het internationale evenwicht te herstellen, werkte men mede aan het internationale monetaire hulpfonds en de internationale banken leende enorme bedragen aan Engeland en andere landen.

Men deed dit alles zonder morren, omdat men verwachtte, dat men daardoor bijdroeg aan het scheppen van stabiele verhoudingen in het internationale handelsverkeer. Men hoopte daar door inderdaad ook het herstel van de Noordamerikaanse volkshuishouding te bevorderen.

Men is in elk opzicht en de resultaten van deze politiek teleurgesteld.

Men heeft niet gekregen wat men verwachtte.

De toestanden hebben zich overal anders ontwikkeld dan men gehoopt had. Europa, Engeland inbegrepen is niet rijp voor een herstel voor een vrij internationaal handelsverkeer. Integendeel alle landen gebruiken de hen ten dienste staande middelen om de Verenigde Staten van Noord-Amerika op velerlei wijze de loef af te steken. De ruime hulpverlening heeft nergens de politieke rouding der volken vermogen te beïnvloeden. In Zuidslavië, in goederen gebruikt voor de opPolen, in China worden voor millioenen dollars Amerikaanse bouw. In elk dezer landen gaat men rustig zijn eigen weg.

Van herstel van de vrije wereld handel is nergens sprake. Het doel, hetwelk men voor ogen had, is niet bereikt. Dat stelt teleur, ook indien men weliswaar in de aanvang zelve de verwachtingen te hoog gespannen had of de psychologische gevingen van eigen hulpvaardigheid of de economische en sociale toestand van andere, volken verkeerd mocht hebben geschat.

Het doet er weinig toe wat de oorzaken van de teleurstelling zijn. Het feit, dat men teleurgesteld is genoeg.

Men is daardoor geprikkeld, en dit schept weer nieuwe wrijvingen.

Men ergerde zich erover dat de andere staten verwachten dat de Verenigde Staten de helft van alle kosten van de Verenigde Volken voor hare rekening zal nemen. Men acht de kosten op zich zelf erg hoog.

Men voelt niet veel meer voor dit geweldige apparaat, hetgeen geen succes heeft. Men ergert zich er over dat deze vreemde organisatie, die zich wil vestigen in de meest luxueuse omgeving van New York en de burgers die er wonen uit hunne huizen wil zetten. Typerend is dat de World Telegramm één der grootste New Yorkse dagbladen dezer dagen met een pleidooi voor de dag kwam om de Verenigde Volken maar in Génève te huisvesten. Daar zijn de gebouwen van een Volkenbond beschikbaar. Het stichten van een soortgelijk complex van gebouwen hier zouden meer dan honderd millioen dollar kosten.

Men ergert zich erover dat de vertegenwoordigers van de vreemde natines hotelruimte bezetten en de woningnood nog verergeren.

Men ergert zich er over dat chauffeurs van deze vertegenwoodigers die roekeloos rijden en tegen de verkeersregelen zondigen zich op diplomatieke immuniteit beroepen. Van een Nederlands standpunt is het interessant dat de „New York Times" in een hoofd artikel hulde bracht aan Mr. Max Steenberghe, die bekeurd was omdat hij met een snelheid van 99 Km. reed, geen beroep op immuniteit deed, maar $ 15 boete betaalde.

Men ergert zich over de geldverspilling, de hoge uitgaven, de vele diners, de dure cocktail partijen, die door landen, die hier lienc̣u gehouden worden. In één woord men is niet aangenaam verrast door deze eerste kennismaking met de nieuwe wereldorganisatie.

DE TIMES OVER FRANCO BEWIND.

In een hoofdartikel over de Spaanse quaestie voor de Verenigde Naties, zegt de Times dat gebleken is bij het debat dat alle leden van de Verenigde Naties de regering van Franco veroordelen en het een spoedig einde wensen. Hoewel het regiem van Franco waarschijnlijk zal protesteren tegen deze mening van de wereld, leidt het weinig twijfel dat dit eensgezinde vonnis de moreie kracht van het bewind ondermijnt.

Vervolgens wordt Franco de raad gegeven af te treden, want of hij het wil of niet zijn einde is slechts een quaestie van tijd. Ongelukkigerwijze kan men het echter niet eens worden over de middelen om Franco's val te bespoedigen (New York, (AP) 5.12)

CURAÇAO

ZEEMANSHUIS.

Een grote menigte begroette Sint Nicolaus, toen hij gisteren een bezoek bracht aan het R. K. Zeemanshuis Er waren wel 150 gasten. Gelukkig had Zwarte Piet onze brief gelezen en vond hij de gouverneur Rouville weg. De Sint vond de kamers van de aalmoezenier zo mooi, dat hij van plan is enkele maanden op Curaçao te komen logeren. De Pieten waren een en al actie, de secretaris was plechtig ernstig, dat heb je zo met dat soort mensen.

Men genoot en de zeeman was gelukkig en dacht niet te veel aan thuis en was gelukkig.

SINT NICOLAAS FEEST VOOR DE SCHUTTERS OP SUFFISANT.

Dit jaar heeft de Goede Sint het Kamp Nederlandse Troepen Suffisant niet vergeten, dank zij het initiatief van den Commandant, Kapitein H. A. van Oort, en het harde werken van de Heren Van Rosberg en Kraaiyeveld, respectievelijk 1e Luitenant en Sergeant-Majoor.

Gezien van te voren bekend werd gemaakt, dat de Sint voornemens was te komen, was het aantal der bezoekers erg groot. Onder de uitgenodigden zagen wij reeds bij onze aankomst de Heren Corsten, Chef Personeel, en Kennema, Commandant Marine Basis Parera. Later kwamen de A.M.C., Kapitein Luitenant ter Zee Suermondt, vergezeld van echtgenote en kinderen. Ook Majoor Boutmy, Commandant infanterie Curaçao en de Heren Kapiteins Bcerma en Fraai waren aanwezig, vergezeld van hun gade.

Om stipt 17 uur kwam de Sint in een jeep. Hij was getooid in een schaarlaken rood mantel met wit onderrok. Zijn mijter was ongeveer een kilometer hoog. Zijn baard erg fantastisch wit.

Nadat de menigte een lied van verwelkoming had gezongen (waaronder vooral de stem van Toosje Dooren duidelijk hoorbaar was), nam Kapitein Van Oort het woord en leidde den Goeden Sint in. Ondertussen vielen onze ogen op den 1en Luitenant Van Rorberg, die intussen de cadeaux aan het sorteren was. Vol verwachting klopten de harten van de kinderen.

De Sint, na enkele woorden gewisseld te hebben met de gasten, ging onmiddellijk aan de slag. De eersten die aan de beurt kwamen, waren natuurlijk de schutters. Ze kregen o.a.: lighters, riemen, scheerapparaten enz. enz.

Na de schutters kwamen de heren Officieren aan de beurt. De AMC kreeg een cadeau en bovendien nog een kruiser, en de Sint uitte de hoop, dat de wens van den AMC, om spoedig te mogen gaan varen, ook zeer binnenkort in vervulling mag komen. Majoor Boutmy kreeg een zwaard, waarmede hij naar Barranquilla zal gaan. Kapitein Van Oort kreeg een copy van de door hem vervaardigde Orders omtrent het scheren, en tevens ook een shaving cream met een scheerapparaat.

De Heer Corsten, die 90% van de dag aan de telefoon zit, kreeg een miniatuur-telefoon met zijn eigen nummer erop. Na de Officieren kwamen de kinderen aan de beurt. Toen begon het gejoel en geblaas der trompetten.

Tegen 18 uur moest de Sint weg. Ook de kinderen verlieten toen de zaal en maakten plaats voor de Schutters om te gaan dansen. Oorspronkelijk was het sluitingsuur vastgesteld op 22 uur, doch na aanvrage van de Schutters voor verlenging, stemde de Luitenant Van Rosberg toe en het feestje duurde voorts tot 23 uur.

Het was in één woord af. Hiermede kan men zien, dat ook voor de Schutters, in tegenstelling van wat de mensen buiten vertellen, veel gedaan wordt. De jongens waren allemaal tevreden met hun cadeaux, en vol dankbaarheid voor hun Commandant en de Commissie verlieten ze het kamp.

Er mag niet verzuimd worden te vertellen, dat zonder het tactische optreden van den Sergeant-Majoor Edgar Monte, die altijd als ceremoniemeester optreedt, het feestje nooit zo'n goed verloop had kunnen hebben. Leven de Schutters!

DR. EEUWE.

Hedenavond zal Dr. Eeuwe een technische lezing houden. De lezing vangt aan om 8.30 uur.

Maandag a.s. is de laatste simultaan seance. Deze seance begint om 7.30 uur.

SCHEEPSBERICHTEN

5 December 1946.

Claerwater Victory naar Brazilië: Gordias van New York, Cottica naar La Guaira, Evelyn van Aruba.

6 December 1946.

Kralendijk van Bonaire.

VERTREK VAN DEN HEER WINTERS.

Gistermiddag vertrok met de „Cottica" de heer Winters. Zal zijn vertrek het einde betekenen van de Gouvernements Pers Dienst? We hopen het niet.

Toen de tros werd losgesmeten, hebben we nog even met telefoon contact gezocht om afscheid te nemen. We wensen hem en zijn familie een goede reis.

Antwerpen wacht, we hopen dat de heer Winters een schone toekomst is beschoren.

Curaçao zal hij niet vergeten. Met pen en tekenschrift zal hij zijn land nog lang dienen.

SINTERKLAAS.

De goede Sint heeft het druk gehad, hij bezocht de Curom en sprak zangeressen toe, zijn tocht ging verder naar Habay, Zaquito, ziekenhuizen en zelfs naar de ......schutters, die Hij een warm hart schijnt toe te dragen ofschoon zwarte piet het daar ook erg druk had.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikve Israel", Columbusstraat.

Vrijdag, 6 December: 18 uur: Avondgebed en Sabbatwijding.

Zaterdag, 7 December, 8.30 uur: Ochtenddienst: Schriftlezing: Genesis 32:4 t/m hoofdst. 36.

16 uur: Bijbelvertelling voor kinderen.

17 uur: Bijbelcursus voor volwassenen.

18 uur: Avondgebed.

ARBEIDERS ADVIES COMMISSIE.

Als een teken van biezonder activiteit van de arbeiders adviescommissie van de C.P.I.M. kunnen we melden dat de leden van genoemde commissie een gecombineerde vergadering hielden met de heer Van Boven en Newton. Men zond ons nu de notulen van die vergadering, hieruit mag blijken, dat men op allerlei wijze wilde trachten de verkregen verhoging niet aan de handel te verliezen.

Men was voor stabilisatie van de prijzen. Terecht vroeg men daarom ook van de zijde der burgers hulp voor dit vraagstuk. Het was een uiterst practische vergadering, waarbij het gouvernement ook kon zien hoe men over de verschillende maatregelen denkt en hoe men er op reageert. Het nut van de commissie wordt duidelijk aan de arbeiders op de C.P.I.M. Laat men dus die organisatie sterk maken.

ONTVANGEN VAN DE GOUVERNEMENTS-SECRETARIE.

„Van bevoegde zijde meldt men ons:

Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel vertrekt morgen per K.L.M. vliegtuig van Schiphol naar New York om aldaar enige dagen te verblijven. Zijne Excellentie vertrekt op 13 December 1946 van New York naar Curaçao en zal hier aankomen op de 14de December 1946 des morgens om 6 uur."

„Het heeft Hare Majesteit behaagd bij Hoogstdezelver besluit van 5 December 1946 no. 5 onze stadgenoot Dr. W. C. de la Try Ellis te benoemen tot lid van de Caraïbische Commissie, Nederlandse Sectie. Bij hetzelfde K.B. werd de Heer Jong-Baw, Lid van de Staten van Suriname tot lid van voormelde Commissie benoemd."

(Deze twee berichten zijn ons toegestuurd door de Gouvernementssecretarie. Tijdelijk schijnt deze dienst de taak van de Gouvernementspersdienst over te nemen.

Het doet ons genoegen te zien, dat waar de „Amigoe" gisteren om vroeg nl. om vertegenwoordiging van Curaçao op de Caraïbische Conferentie van vandaag blijkt te zijn toegestaan. De Heer de la Try Ellis reeds vertegenwoordiger op de conferentie op St. Thomas zal ook hier Curaçao vertegenwoordigen).

OLYMPISCHE SPELEN.

Stemt af op Barranquilla.

De heer Louis Bergman deelt ons mede, dat Barranquilla uitzendt op 283 meter, 31,31 meter, 48.96 meter, 230 meter, 245 meter, 62,70 meter en 61,16 meter. Wie een station goed doorkrijgt, doet ons een plezier en belle ons even op! De ploeg kan niet uitzenden.

NEDERLAND EN SPANJE.

Op de Assemblee van de Verenigde Landen heeft Nederland een amendement voorgelegd van de Amerikaanse resolutie omtrent Spanje. Dit amendement zou aantekenen dat de Verenigde Landen erkennen dat het aan de Spaanse bevolking is om de vorm van hun Regering vast te stellen, maar aangezien het tevens de sterke overtuiging uitdrukt van Spanje's interesse in wereld cooperatie, vindt het amendement dat de bevolking van Spanje bewijs moeten leveren aan de wereld dat zij een Regering hebben die haar autoriteit verkrijgt van de toestemming der geregeerden en gezworen heeft de menselijke rechten en de fundamentele vrijheden die genoemd worden in het handvest van de Verenigde Landen te respecteren.

Om dit te bereiken zou Franco tevens zijn macht moeten overgeven aan een tijdelijke regering die de bevolking van Spanje ruim vertegenwoordigde en die zich verbindt de 4 vrijheden te respecteren en onmiddellijk verkiezingen te houden waarin de bevolking haar mening, zonder geweld en intimidatie, en ongeacht haar politiek geloof, kan uiten. (Aneta).

TERUG UIT CURAÇAO

Het hoofdkantoor van de Koninklijke Shell zal, na een afwezigheid uit Nederland van 7 jaren, in het begin van het volgend jaar terug verhuizen naar Den Haag. Een speciale aandeelhouders vergadering zal gehouden worden na de terugkeer van het „hoofdkwartier" van de Maatschappij van Curaçao.

Op deze bijeenkomst zullen enige verandering in het Bestuur en de Administratieve Staf van de Maatschappij voorgesteld worden.

Baron Collot D'Escury, F. Q. den Hollander, J. Luyten, Prof. A. S. Oppenheim zullen voorgedragen worden voor het bestuur om Jhr. Hugo Loudon, Dr. J. Luden — die in Augustus gestorven is — en Philip D. Crena de Jongh, die zijn ontslag genomen heeft, op te volgen. W. H. van Leeuwen zal voorgedragen worden voor het voorzitterschap van het bestuur, Jhr. J. H. Loudon, voor directeur in plaats van J. C. van Pantha'eon Baron van Eck, die aan het einde van het jaar zijn ontslag zal indienen. (Den Haag, Aneta).

NAAR CURAÇAO.

Dr. L. R. H. Peters, de landbouw attaché van de Nederlandse ambassade zal Vrijdag per vliegtuig naar Willemstad vertrekken, alwaar hij als Nederlandse afgevaardigde aan de Caraïbische Commissie zal dienen, die hier volgende week gehouden zal worden.

De Nederlandse ambassadeur te Mexico, Prof. Kielstra zal later vertrekken, maar zal Willemstad op tijd voor alle bijeenkomsten bereiken. (Washington, Aneta).

DERDE VERGADERING BEËINDIGD.

De derde gezamenlijke bijeenkomst tussen het voltallig cabinet en de Commissie-Generaal voor Nederlands Indië om de Regerings politiek omtrent de ontwerp overeenkomst tot regeling van de Nederlands Indonesische situatie te bespreken is Donderdagavond opgeheven en zal Vrijdag hervat worden.

Het is bekend gemaakt dat de Regering hoopt een verklaring omtrent de ontwerp-overeenkomst Dinsdag aan de Tweede Kamer door te geven. (Aneta).

OOK BIDAULT NIET GEKOZEN.

Bij de stemming van de Nationale Assemlee slaagde Bidault er niet in de 310 stemmen op zich te verenigen, die nodig waren voor zijn verkiezing tot president van de interim regering. Bij een herziening van de stemming bleek het dat Bidault 240 stemmen kreeg. Dit was nog minder dan bij de vorige stemming uitgebracht werden op Maurice Thorez. Het bleek dat Communisten, socialisten en andere linkse partijen een bloc gevormd hadden, die zich onthielden van stemming. Bidault kreeg slechts de stemmen van de rechtse partijen. Na de aankondiging van de officiële uitslag, 240 stemmen voor Bidault, zeide de voorzitter, Vincent Auriol, dat er een spoedig einde moet komen aan de crisis, zodat de wetgevende vergadering op 17 December kan stemmen over de financiële quaestie. Hij kondigde aan dat hij alle partijleiders bijeen zou roepen in een poging tot een regeling te geraken voor het vormen van een cabinet. Daaraan werd de vergadering verdaagd tot Dinsdag (Parijs, (AP) 5.12).

DE STAKING IN AMERIKA.

Berichten hedenmorgen uit Amerika aangekomen melden, dat men geen nadere stappen zal doen in zake de staking in de steenkoolmijnen, totdat Zondag de president gesproken heeft. (New York, (AP) 6 Dec.).

SEMINARISTEN MOGEN WEER STUDEREN IN HET BUITENLAND.

De Amerikaanse bezettingsautoriteiten hebben de Duitse seminaristen weer toegestaan, om in het buitenland te gaan studeren. Zo mochten zij weer vertrekken naar de seminaries van Freiburg in Zwitserland en naar de Dominicaanse universiteit in Rome het „Angelicum". De Duitse bisschoppen hebben hun grote tevredenheid hier over getoond bij de bezettingsautoriteiten.

(Ons is niet bekend, wat de Russische autoriteiten voor een standpunt hebben in genomen, er is nog geen bericht over verschenen) (Munchen P.I.P.)

NUNTIUS ALS MIJNWERKER.

Onlangs bezocht Mgr. Fernando Censo de nuntius bij het hof van Brussel een groep van Italiaanse werklieden, die hun brood in de mijnen verdienen. De nuntius wilde hun werk goed leren kennen en daalde in de mijnen af gekleed als mijnwerker. Het volk was enthousiast, dat een aartsbisschop zo met hen wilde meeleven en de Italianen zelf konden niet uitgesproken raken over hun hoge landgenoot. (Brussel C I P).

Een herberg in Engeland welke nooit te kort aan bier heeft. Dit klinkt vreemd in deze tijd. Doch de herberg „De gouden Leeuw" in Southwick heeft het voorrecht sedert 1609 zijn eigen bier te brouwen.

Christendom niet in tel.

De ontkerstening van het Duitse onderwijswezen is een der doelstellingen geweest, die de nationaal-socialisten het hardnekkigst hebben nagestreefd.

Kruisbeelden moesten uit de scholen worden verwijderd, het godsdienstonderricht moest geleidelijk aan worden uitgeschakeld. Mein Kampf verving de Catechismus, de confessionele scholen werden afgeschaft. De school moest ontkerstend worden, opdat de jeugd weerloos zou staan jegens het nieuwe-heidendom. Over God mocht het schoolgaande kind niet gesproken worden, maar wel mocht men het van kindsbeen af de nationaal-socialistische beginselen inprenten.

Hitler is er echter niet in geslaagd het confessioneel onderwijs volkomen te vernietigen. Dank zij de standvastigheid van vele schoolhoofden en de opofferingszin van vele ouders werd de nationaal-socialistische opmars tegen het schoolwezen telkens gestuit en vertraagd, zodat talrijke onderwijsinstellingen, zij het dikwijls ook in gecamoufleerde vorm, hun onafhankelijkheid konden handhaven.

Geen erkenning.

De intocht der Sovjet-Russische troepen bracht het confessionele schoolwezen geen erkenning voor de offers, die het in de strijd tegen het nationaal-socialisme had gebracht. Door de invoering der eenheidsschool en de gelijktijdige bepaling, dat op andere scholen geen leerlingen mochten worden aangenomen werd het confessionele onderwijswezen de doodsteek toegebracht. Het godsdienstonderricht werd toegestaan, indien de ouders hiervan duidelijk hun wensen te kennen gaven en indien het het normale onderwijs niet hinderde. De verkondiging van Gods woord moest in betekenis de plaats ruimen voor tekenen en zingen. Practisch had dit tot gevolg, dat het godsdienstonderricht slechts aan het begin of aan het einde van het schoolprogram kon worden gegeven, zodat de geestelijken slechts een klein gedeelte der scholen konden bezoeken. Men kwam krachten tekort om in een paar uur aan alle scholen godsdienstonderricht te geven, te meer daar de bestelling hiervoor alle verwachtingen overtrof.

De geestelijkheid in de Sovjet-zone is er toen toe overgegaan op grote schaal lekenapostelen te vormen, die bij het geven van godsdienstonderwijs behulpzaam zijn. De positief anti-christelijk ingestelde geest van het nieuwe schoolwezen is echter oorzaak dat de priester en de lekenapostel practisch afhankelijk zijn van de welwillendheid van het hoofd der school. Het is duidelijk, dat het een aanmerkelijk verschil uitmaakt of aan het hoofd der school een communist dan wel een gelovig katholiek of protestant staat. De algemene toestand is zo onbevredigend en de geest, die de nieuwe schoolwetten heeft geïnspireerd, is dermate aan het christendom vijandig, dat kardinaal von Preysing en de Evangelische synode reeds herraaldelijk openlijk protest hebben aangetekend en confessionele scholen hebben geëist resp. voor katholieke en protestantse kinderen.

Protestantse eis.

Het is misschien belangwekkend in het kort aan te halen, wat door de protestantse synode in October van dit jaar, onder voorzitterschapvan bisschop dr. Dibellust, in zake de schoolquaestie werd besloten.

„Een onveranderlijke eis der Kerk is een christelijke school en wel een protestantse school voor protestantse kinderen. Voor protestante scholen moeten protestante kweekscholen worden opgericht. De Kerk eist de mogelijkheid op van een uitgesproken christelijke school met christelijke onderwijzers. De Kerk eist verder, dat alle scholen voor het christendom openstaan en het godsdienstonderricht er op gelijke voet met de andere vakken kan worden gegeven. Verplicht tot deelneming aan het godsdienstonderricht zijn alle gedoopte kinderen. Christelijke gebruiken, als bidden voor en na de school, moeten gehandhaafd blijven. Leerboeken mogen niet met het Christendom in strijd zijn".

Uit deze eisen blijkt wel reeds overduidelijk, welke moeilijkheden de Kerk of zij nu protestant dan wel katholiek is, in de weg worden gelegd om haar roeping te kunnen vervullen. De geest van het Christendom wordt uit de eenheidsschool gebannen, ofschoon alleen in Berlijn reeds 85 percent van alle schoolgaande kinderen zich voor het godsdienstonderwijs aanmeldden. De Duitse jeugd, misvormd in een twaalf-jarig nationaal-socialistisch onderwijssysteem, moet nu gevormd en heropgevoed worden in een school, die het Christendom veracht of er hoogstens een medelijdend lachje voor over heeft. En het vreemdste is, dat men noch van protestante noch van katholieke zijde bij de geallieerden in zake de schooleisen enige steun van betekenis heeft gevonden. De geallieerden, die mede verantwoordelijk zijn voor de heropvoeding der Duitse jeugd, laden door hun onverschillige, de God-loze school bevorderende, houding een zeer zware verantwoordelijkheid op zich. Zij bemoeilijken de zegenende uitwerking van het Christendom op het ontvankelijke gemoed der jeugd en helpen indirect mede aan de verbreiding der opvatting, dat het Christendom de moeite van het zich druk maken beslist niet waard is. De manende stem der Kerk, hoe geduldig ook aanhoord, vindt helaas maar al te weinig weerklank.

(De Volkskrant)

CURAÇAO

DE PASANGGRAHAN HERBERGT ALS EERSTE GAST DE CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Praestatie Ir. Groote kolossaal.
Geld noch moeite gespaard.

Gistermiddag werden wij door de Heren, Ir. Groote, Directeur Openbare Werken en Evertsz, Voorzitter van de Ontvangst Commissie, rondgeleid, teneinde het intérieur van de nieuwe Pasanggrahan (logeerhuis in het Maleis) te bezichtigen.

Reeds bij het eerste intreden valt de grootse opzet van dit bouwwerk op. Kosten noch moeite zijn gespaard teneinde het den gasten zo gerieflijk mogelijk te maken.

De Pasanggrahan bestaat uit drie gebouwen, alle van twee verdiepingen. Bij het intreden van het hoofdgebouw komt men in de eetzaal. Tafels van vier personen **vullen de zaal. Aan de linkerzijde** van de eetzaal is de keuken gelegen, waar de Heer Van Gijn, die in deze de scepter zwaait, druk doende was de laatste hand te leggen aan de per KLM aangevoerde keuken-inventaris.

Als men de trap opgaat naar de bovenverdieping, komt men in een zitkamer, waar de bar gevestigd is. Aan de rechterzijde bevindt zich de conferentiezaal, keurig in orde gemaakt voor de vergaderingen, die daar plaats zullen vinden in de komende dagen. Er zijn voldoende plaatsen voor de heren in orde gemaakt. Deze tafels, met groen laken bedekt, geven de zaal een echte indruk van een conferentiezaal. Links van de zitkamer zijn er verschillende aparte kamers voor eventuele afdelingsvergaderingen. Ook hierin treft men de met groen bedekte tafels aan.

Aan de achterzijde van de bovenverdieping van het hoofdgebouw is een ruim balcon, dat uitzicht geeft op de tennisbaan en een der logeergebouwen. De logeerkamers bestaan uit verschillende kamers nl. een slaap-, een zit- en een badkamer van de fijnste meubels voorzien.

De onderverdieping van het ander bijgebouw bevat vier bureaux, die bestemd zijn voor de secretarissen van de Vier Mogendheden, nl. een voor Engeland, een voor de Verenigde Staten, een voor Nederland en een voor Frankrijk. Verder zijn er nog verschillende andere bureaux aangelegd voor algemeen gebruik. Boven bevinden zich de logeerkamers.

De bedoeling van de Pasanggrahan is het verlenen van huisvesting aan Gouvernementsambtenaren, die voor dienst of dienstzaken op Curaçao enige tijd moeten doorbrengen. Het ligt in de bedoeling te zijner tijd de onderverdieping van het gebouw, waar momenteel de bureaux zijn, om te zetten in accommodaties voor gezinnen.

Uit het een en ander zal het den lezers duidelijk geworden zijn, dat wij niet teveel hebben gezegd in de aanvang van ons stuk over het niet sparen van geld noch moeite. Dank zij de hulp van de KLM en het harde werken van de Openbare Werken, is Curaçao thans voorzien van een Pasanggrahan, waaraan reeds zeer lange tijd dringend behoefte was.

Holland of Nederland

Nog geen duizend jaar geleden bestond de naam Holland niet. Het gedeelte van het huidige Nederland, dat daardoor wordt aangeduid, heette toen meermalen Fresia of Friesland. Ook in de latere middeleeuwen was die naam, vooral in het buitenland, niet zelden in gebruik, wanneer men het had over het kustgebied van de Lage Landen bij de zee. Nog later kon de naam Holland niet verschijnen zonder de toevoeging van West-Friesland, wanneer de regerings-eenheid bedoeld werd, die de oppervlakte van de beide provinciën Noord- en Zuid-Holland besloeg. De steeds sterker-wordende tendenz van federalisme naar centralisme echter verleende aan de naam Holland, als kenschetsing van het geheel der Noordelijke Nederlanden, een gedurig groeiend overwicht. De culturele en economische machtspositie, die Holland sedert de Gouden Eeuw bezat, gaf de doorslag: steeds meer werden de andere samenstellende delen van het Gemenebest óf agrarische gebieden — en dus vergeten streken — óf ze mochten als „wingewesten" fungeren. De benaming „Neder-Duits" verdween, — bleef lastig genoeg alleen in het Engelse „Dutch" over, — en de Nederlanders werden alle „Hollanders" en spraken, als ze ten minste officieel en beschaafd waren, alle „Hollands".

Vooral in het buitenland schijnt die naam voorgoed getriomfeerd te hebben. The Netherlands, Die Nederlande, les Pays-Bas, ze bestaan alle nog in het geijkte taalgebruik der deftige lieden en der nauw wikkende en wegende bureau's, maar de man in de straat — en wie is dat niet in de meeste spraakzame stonden zijns levens? — zegt kort en verkeerd van „Holland". In Stockholm dagen de druiven met het opschrift „grown in Holland" en de geweldige bonbondozen met „cacao hollandais" de Nederlander met de lege beurs uit en als hij op een vreemde legatie een visum moet hebben, weet hij dat hij gauwer begrepen en geholpen wordt, als hij zichzelf „Hollander" noemt; ook al zou hij zich er thuis met hand en tand tegen verzetten, het woord wordt hem in de mond gelegd en het ontglipt ook hem.

En toch kan een groot gedeelte der Nederlanders dit spraakgebruik nimmer accepteren. De **buitenprovinciën, de randgewesten**, de meermalen veronachtzaamden kunnen zich toch niet met huid en haar laten annexeren? Het gelaat van een Noor betrok, toen schrijver dezes zich in een gesprek een Fries noemde: hij meende namelijk even met een Duitser te doen te hebben, omdat hij uit zijn veelvuldige lectuur alleen van Friezen in Duitsland, maar niet van Friezen in Nederland wist. Nederlanders zijn wij allen, de Hollanders echter vormen een typisch gedeelte van die Nederlanders, met aparte eigenschappen en kenmerken, die nu eenmaal niet het deel zijn van Groningers of Zeeuwen, Friezen of Limburgers.

Laat niemand zeggen: Wat betekent een naam? Als zulk een naam niets meer betekent, heeft de geschiedenis geen inhoud, geen nationale zin meer. De naam is betuiging van afkomst, verbondenheid aan vervlogen eeuwen en verzekering van persoonlijke solidariteit. Wanneer Hollander en Hollands hetzelfde betekent als Nederlander en Nederlands, dan is dat verarming en afsterving. En meteen is het een bewijs voor het heilloos centralisme, dat de Nederlandse energie op de duur zal doen verslappen of verlammen, als het niet tegengehouden word.

De „Commissie voor Zuivelpropagande", in Den Haag zetelend en haast geheel uit Hollanders bestaande, heeft voorgesteld de naam Nederland in het kaas- en boter-merk te vervangen door „Holland". Natuurlijk mag dat niet gebeuren; dat proces mag niet officieel gesteund worden.

Hier is iets veel belangrijkers dan een spelling-wijziging in het spel: juist omdat een naam en een volksnaam zeer in het biezonder, een historisch oordeel inhoudt, juist daarom verzetten wij ons tegen dit toenemend spraakgebruik.

VERKEERS - ONGEVALLEN

In de Breedestraat (O.B.) vond een aanrijding plaats tussen een voortrijdende- en een stilstaande autobus van het A.B.C. De bestuurder van eerstbedoelde autobus wilde achter de stilstaande auobus soppen, doch trapte door de voetrem waardoor de autobus met de voorzijde tegen de achterzijde van de stilstaande autobus botste.

Vond in de Breedestraat (P) een aanrijding plaats tussen een personenauto en een wielrijder.

Oorzaak: De bestuurder van de auto passeerde de wielrijder te dicht en reed met de rechtervoorzijde van de auto tegen het achterrijwiel van het rijwiel.

In de Nieuwindtstraat stak een kind, tussen twee stilsaande auto's vandaan, de rijweg over en liep tegen de juist passerende personenauto aan. Het kind werd aan het hoofd verwond en is naar het hospitaal vervoerd.

Op de Berg Altena vond een aanrijding plaats tussen twee personenauto's, doordat de ene bestuurder de andere geen voorrang verleende. Beide auto's bekwamen schade.

Op de Weg naar Hato vond een aanrijding plaats tussen een dumpvrachtwagen en een personenauto. Beide voertuigen werden aan de rechterzijde beschadigd.

Oorzaak: De bestuurder van de dumpvrachtwagen verkeerde in kennelijke staat van dronkenschap en reed slingerend over de weg.

Op de Emmabrug vond een aanrijding plaats tussen een personenauto en een wielrijder, waarbij het rijwiel werd beschadigd.

Oorzaak: De wielrijder stak, zonder op het verkeer te letten de rijweg over en reed tegen de inmiddels tot stand gekomen personenauto op.

Op de weg naar Sta. Maria stak plotseling een meisje de rijweg over en liep tegen een juist voorbijrijdende personenauto aan. Het meisje is ter observatie naar het hospiaal gebracht.

Op de De Ruyterkade vond een aanrijding plaats tussen een militaire vrachtwagen en een motorvrachtrijtuig. Beide motorrijtuigen werden beschadigd.

Op de Schottegatweg ter hoogte van Villa Real vond een aanrijding plaats tussen een pick-up en een autobus.

Oorzaak: de bestuurder van de pick-up wilde een stilstaande autobus voorbijrijden op hetzelfde ogenblik dat de autobus die autobus passeerde.

Op het Brionplein vond een aanrijding plaats tussen twee personenauto's.

Oorzaak: Een der bestuurders reeds zonder voldoende op het verkeer te letten, de parkeerplaats af.

In de Breedestraat, ter hoogte van de Naniesteeg, werd een jongetje door een vrachtwagen aangereden. Het jongetje zou achter en stilstaande auto vandaan, op een drafje de rijweg hebben overgestoken. Hij bekwam een hoofdwond en naar het hospitaal gebracht.

Heden ontvingen wij het droevig bericht van het plotseling overlijden van den Heer

Dr. JULIUS NEUBERG

te Amsterdam, Nederland.

Curacao 4 December 1946

Namens de familie
EDWIN SENIOR.

Economische situatie in de Britse zone.

Zo groot de belangstelling is voor de ontwikkeling voor het economisch leven aan gene zijde van Nederlands Oostgrens, zo moeilijk is het zich van deze ontwikkeling een enigszins afgerond beeld te vormen. De nauwe economische relaties, welke vóór de oorlog met het Duitsland van vóór 1933, bestonden, zijn voor deze belangstelling reeds een gerede verklaring. Hoezeer ook thans nog een herstel van de handel voor onze volkshuishouding wordt geacht, is uit de onlangs gedane uitlatingen van Mr. S. Th. J. Teppema van het Directoraat-Generaal voor Buitenlandse Economische Betrekkingen van het Ministerie van Economische Zaken, voldoende duidelijk gebleken. Kennis van de gang van zaken op economisch gebied in dat land is daartoe echter onontbeerlijk. Daarvoor heeft men echter in de huidige omstandigheden in hoofdzaak slechts de beschikking over incidentele gegevens en over de reisrapporten van hen, die van een korter of langer verblijf uit Duitsland zijn teruggekeerd.

Onderstaande gegevens zijn ontleend aan een rapport van Dr. H. Salinger, samengesteld naar aanleiding van diens reis van 26 Juni tot 11 Juli in de Britse zone van Duitsland en naar Berlijn.

Monetaire situatie.

Aan het einde van de oorlog was in Duitsland voor circa 70 milliard aan bankbiljetten in omloop. Dit bedrag is sindsdien nog met 40 à 50 milliard vermeerderd, zodat de bankbiljettencirculatie 110 à 120 milliard Mark bedraagt, d.i. 1.500 Mark per hoofd der bevolking (in Nederland *f* 250,— per hoofd).

Een geldsanering heeft nog niet plaats gehad. Slechts zijn in de Russische zone de banksaldi geblokkeerd. In de Westelijke zones bankbiljettenomloop het girale geld. Dat nog geen sanering heeft plaats gehad, komt onder meer door het feit, dat men nog geen eenstemmigheid heeft bereikt over de te volgen methode. Sommigen menen, dat de productie eerst op peil moet komen, anderen, dat de herstelbetalingen en de kosten van de bezetting eerst definitief bepaald moeten worden enz. Het probleem der geldsanering houdt echter een groot aantal mensen bezig. De Britse autoriteiten hebben bepaald, dat geallieerde ambtenaren en militairen in hotels clubs enz., slechts met speciale geallieerde bankbiljetten mogen betalen. Het is de Duitse bevolking verboden deze biljetten voor eigen rekening of voor rekening van derden in haar bezit te hebben.

Landbouw.

De landbouw in de Britse zone heeft een niveau van 75% van de vredesproductie bereikt en gaat eer achteruit dan vooruit. Gebrek aan kunstmest (de productie van stikstof bedraagt slechts 15% van de productie in vredestijd) alsmede de aan gereedschappen en aan onderdelen voor landbouwmachines werken hier belemmerend. In dit verband zij vermeld, dat de geallieerden slechts circa 11% van de vroegere Duitse werktuigproductie hebben toegestaan.

Van Arbeidskrachten is de landbouw goed voorzien, vooral nadat een groot gedeelte van de naar het platteland geëvacueerde vluchtelingen in de bevolking zijn opgegaan en de boeren bij de bewerking van het land helpen. De lonen der landarbeiders zijn echter zeer laag.

De veestapel is in de Britse zone goed te noemen. Tot voor kort waren er zelfs meer koeien dan vóór de oorlog. Dit is gedeeltelijk toe te schrijven aan het feit dat de Duitsers uit de voormalige bezette landen vee naar het igen land brachten. De boer heeft echter tijdens de oorlog ook veel vee gefokt om hierin zijn kapitaal te investeren. De laatste tijd wordt de veestapel weer kleiner; veel koeien zijn geslacht. Paarden zouden er een 120.000 meer zijn dan vóór de oorlog; de Britten zijn bezig het surplus aan paarden tegen Russisch graan te gaan ruilen.

Industrie.

De industriële productie loopt gestadig achteruit als gevolg van het tekort aan steenkool en grondstoffen en van de moeilijkheid van de benodigde arbeidskrachten daar te plaatsen, waar zij het meest nodig zijn.

De steenkoolproductie van het Ruhrgebied was van Februari af door het voedselgebrek gedaald van 182.000 ton tot 147.000 ton per week. Het is Mr. H. E. Collins, den Britsen chef van de kolenmijnen in het Ruhrgebied, echter gelukt door rationalisatie de kolenproductie weer omhoog te brengen tot 191.000 ton per week. Maar ook deze productie is nog in ieder opzicht onvoldoende. Om haar op vredespeil te brengen, ontbreken in de eerste plaats de arbeidskrachten. Mr. Collins zou 100.000 man direct te werk kunnen stellen, indien er voldoende komt derhalve bij bovengenoemde huisvesting kon worden gevonden. Voedsel, huisvesting en kolen zou kunnen exporteren. Voor huisvesting heeft men onder meer cement nodig en de productie daarvan wacht weer op kolen. De arbeider onder de grond delft slechts 1,17 ton per dag (Nederland 1,7). Men zou blij zijn, als de productie tot 1,3 ton per arbeider zou worden opgevoerd, hetgeen overeen zou komen met een suppletoire productie van 21.000 ton per week.

De prijs voor steenkool ligt ver beneden de kostprijs. De productiekosten zijn ongeveer verdubbeld. Op elke ton wordt thans 15,75 Mark verloren.

Om het brandstoffentekort voor de bevolking te verzachten wordt momenteel in het Noord-Westen van de Britse zone de turfindustrie bevorderd. De uitbreiding van deze bedrijfstak zal echter een noodverschijnsel blijven. In normale tijden zou de nieuwe turfindustrie in geen geval met de kolen kunnen concurreren.

De grondstoffenpositie is moeilijk, in het biezonder ten aanzien van ijzer en staal. De toegestane staalproductie bedraagt 5,7 millioen ton per jaar, terwijl er vóór de oorlog voor het binnenland jaarlijks circa 23 millioen ton werd geproduceerd. De werkelijke productie is dit jaar nog aanzienlijk beneden het toegestane niveau. De industrie werkt voor 80% voor de bezettings-autoriteiten en voor 20% voor de civiele sector.

De positie der andere grondstoffen is niet veel beter. De bouwnijverheid ontbreekt het aan cement. De textielindustrie werkt nog op voorraden en hoopt, dat de Britse autoriteiten het voorbeeld van de Noordamerikanen en Russen zullen vogen de textielgrondstoffen ter veredeling in Duitsland zullen invoeren.

De toestanden, die door deze situatie in de industrie zijn ontstaan, probeert men met allerlei middelen te verhelpen. In Hamburg bijvoorbeeld is een „Deutsche Hilfsgemeinschaft" gevormd, die zich ten doel stelt thuiswerk voor ambacht en kunstnijverheid te organiseren. Hiervoor stellen de Engelsen grondstoffen ter beschikking. In deze huisnijverheid zijn reeds 5000 mensen te werk gesteld. Ook van de uitwijzing van de Sudetenduitsers probeert men profijt te treffen. Gablonse arbeiders worden naar Hamburg gelokt om in of in de nabijheid van de stad een nieuwe glasindustrie te beginnen. Zowel bij de huisnijverheid als bij deze glasindustrie denkt men allereerst aan een mogelijke export.

Hoe de Duitse industrie over de verschillende zones is verdeeld, blijkt uit volgend overzicht, waarbij uit gegaan van de productie in 1936.

	milliarden R.M.	Aandelen in % (glob.) Br. zone	Fr. zone	Amer. zone	Sovjet-Russ. zone (incl. Poolse adm. geb.)
Totale netto prod. 1936	34,20	30	10	20	40
ijzerindustrie	1.17	78	10	2	10
chemische industrie	2,94	40	12	15	33
textiel-industrie	2,84	38	5	12	45
machinebouw	2,62	28	10	22	40
electro-industrie	1,50	20	5	15	60
scheepsbouw	0,84	20	10	40	30
bekledingsindustrie	0,75	20	34	16	60
leerindustrie	0,65	20	16	29	35
papierindustrie	0,46	15	10	20	55
fijnm. en optiek	9,37	70	—	10	20
steenkool (mill. ton)	160	20	15	15	50
ruw ijzer en staal mill. ton)	36	65	5	10	20

Handel.

De ongelijke verdeling van de industrie over de verschillende zones maakt een uitgebreide onderlinge handel noodzakelijk. Deze is echter zeer beperkt. Van de capitulatie tot Juni 1946 zijn er uit de drie Westelijke zones naar de Russische zone slechts voor een waarde van 12 millioen Mark aan goederen verzonden, terwijl in dezelfde tijd deze gebieden van de Russische zone slechts voor 3,5 millioen Mark goederen hebben ontvangen

Export had uit de Britse zone ten tijde van de onderhavige reis nog niet plaats, wel uit de Noordamerikaanse en Franse zone Te München, Frankfurt a.M., Stuttgart en Baden-Baden zijn exportkantoren opgericht. De uitvoer uit Zuid-Duitsland naar Zwitserland bedraagt circa 5 millioen Zwitsersa francs per maand, die uit Zwitserland naar Duitsland daarentegen heeft tot dusver in het geheel niet meer dan 300.000 Zw. frs bedragen.

Wat het handelsverkeer tussen Nederland en de Britse zone betreft, een geregeld handelsverkeer bestaat er, zoals bekend, niet; waarbij het betalingsverkeer wel als een der belangrijkste hinderpalen kan worden genoemd. De Britten vragen betaling in dollars; de groenten, die Nederland naar Duitsland stuurt, worden daarentegen in Marken betaald.

Met het oog op het ontbreken van de export is de exporthandel overgeschakeld op groothandel binnen de Britse zone. Deze overschakeling is al tijdens het Derde Rijk begonnen. Wel heeft de handel met de import te maken, namelijk bij de invoer van grondstoffen voor het veredelingsverkeer. De voedselinvoer wordt door de Britse autoriteiten alleen geregeld.

Het Nederlandse bedrijfsleven zal er goed aan doen, deze veredelingsindustrie scherp in het oog te houden, daar zij een niet ongevaarlijke concurrentie voor onze industrie kan worden. De veredelingskosten zullen in Duitsland, naar verwacht wordt, naar verhouding laag kunnen zijn.

Scheepvaart.

In Hamburg is het scheepvaartverkeer tot 20 à 25% van dat van vóór de oorlog gedaald. De capaciteit van de havens bedraagt nog 60 à 70% van de vóóroorlogse. Het scheepvaartverkeer is geheel in handen der Engelsen. De Hamburgse binnenscheepvaart ligt, op een klein verkeer na Lübeck na, volkomen stil. Wat voorheen via de Elbe ging, gaat nu naar de Weser en wordt overgeladen in Bremen.

De haven van Emden is zo goed als intact gebleven. De kort vóór de oorlog aangelegde ertshaven is volkomen ongedeerd. De graansilo's beschikken nog over een capaciteit van 8000 ton per 24 uur. De hoeveelheid kolen, die overgeladen wordt, bedraagt 7000 ton, vergeleken bij vroeger 17.000 ton per dag. Ofschoon het scheepvaartverkeer te Emden kleiner is geworden, zijn er in de havens meer arbeiders tewerk gesteld. Hun arbeidspraestatie bedraagt echter slechts 40% van de vóóroorlogse. Een verbetering hierin strandt vooral op het kleren- en schoenenvraagstuk.

Bedrijfsorganisaties en vakbonden.

In de Britse zone zijn de vroegere bedrijfsorganisaties en het arbeidsfront ontbonden en nieuwe „wirtschaftliche Fachverbände" gevormd, die echter geen groter gebied bestrijken dan dat van een vakgroep of ondervakgroep. Overkoepelende organisaties zijn niet geschapen. Gedeeltelijk vindt men in de nieuwe „Fachverbände" de oude secretarissen terug.

De vakverbonden in de Britse zone worden voornamelijk in het kader van de „freie deutsche Gewerfschaften" gereorganiseerd. Zij tellen reeds meer dan 1 millioen leden.

(Economische Voorlichting)

Nº 3224